Ч. 88 | Четверъ 22 цвѣтня (4 мая) 1893. | Рокъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованû.

Рекламаціи неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Соймъ краєвый.

(XII засѣдане, 4 сесіѣ VI періоду зъ дня 2 мая).

По вôдчитаню спису петицій котрыхъ доси наспѣло 528 пôдпиравъ пос. Крамарчикъ петицію бувшого лат. пароха въ Куликовѣ о. Стояловского, котрый просить, щобы Соймъ взявъ его и часописи, якû вôнъ выдає, въ опѣку. — Пос. Водзицкій пôдпиравъ петицію комітету, займаючого ся похорономъ польского писателя Близиньского, померщого въ шпитали въ Краковѣ, щобы репрезентація краю взяла моральну и матеріяльну участь въ похоронѣ. Петицію передано комісіи буджетовôй зъ тымъ, щобы заразъ предложила справоздане. Кн. Маршалокъ повѣдомивъ Палату, що пос. Абрагамовичь, належачій ажь до трохъ комісій, складає мандатъ до комісіѣ буджетовои.

Зъ порядку дневного вôдослано въ першôмъ читаню слѣдуючû справоздання Выдѣлу краєвого до комісій: въ справѣ ординаціѣ выборчои для 30 мѣстъ; проєктъ закона доповняючого постановы закона зъ 1889 р. о заложеню и внутрѣшнôмъ уладженю книгъ ґрунтовыхъ; о школахъ рôльничихъ, школѣ горельничôй, фôльварку и торфарни въ Дублянахъ; о школѣ лѣсовôй у Львовѣ; въ справѣ змѣны §. 50 статута Банку краєвого и ґарантіѣ краю за вкладки ощадности въ Банку краєвôмъ льокованû до высоты 2 міліонôвъ зр.; въ справѣ увôльненя доходôвъ Банку краєвого вôдъ всѣхъ додаткôвъ до податкôвъ крôмъ державныхъ; о утвореню вôддѣлу меліораційного при Банку краєвôмъ; о утвореню вôддѣлу парцеляційного при Банку краєвôмъ; въ справѣ заведеня школы кондукторôвъ дороговыхъ при Выдѣлѣ краєвôмъ; въ справѣ будовы шпиталю въ Вадовицяхъ; о механічныхъ уладженяхъ въ шпитали св. Лазара въ Краковѣ.

Пос. Фрухтманъ мотивувавъ свое внесене що до проєкту закона громадского для мѣстъ необнятыхъ закономъ зъ 13 марта 1889 р. Внесене вôдослано до комісіѣ громадскои.— Пос. Скалковскій мотивувавъ свое внесене въ справѣ закладаня новыхъ горалень. Проєктъ закона, пôсля внесеня сего посла, мае увôльнити властителѣвъ ново отвореныхъ горалень вôдъ оплаты 2000 зр., яку теперь власти правительственнû накладають на кожду нову горальню або броваръ. — Пос. Пашковскій мотивувавъ свое внесене въ справѣ змѣны закона дорогового. Бесѣдникъ мотивуючи свое внесене пôднѣсъ, що не есть теперь приклонникомъ основнои реформы дороговои, бо передъ реформою дороговою повинна насамперѣдъ перевести ся реформа громадска; однакъ декотрû постановы новелѣ дороговои зъ 1885 р. треба вже теперь змѣнити. Въ дальшихъ мотивахъ своихъ казавъ бесѣдникъ:

Зваживши, що деякû приписы обовязуючого закона громадского суть чи то неоправданû, чи то неяснû, чи то невыстаючû для успѣшного розвитку дорôгъ громадскихъ; зваживши, що специяльно розкладъ престацій дороговыхъ не увзглядняе найбѣднѣйшихъ верствъ населеня, т. зв. халупникôвъ, котрû вôдъ нумерôвъ домôвъ до такои самои престаціѣ обовязанû, що й властителѣ ґрунтôвъ; зваживши, що приписы дотычно престацій обшарôвъ двôрскихъ въ матеріялѣ деревнôмъ нерôвномѣрно обтяжають обшары двôрскû, дають причину до неоднакои интерпретаціи, а надто не выстають на заспокоєне потребъ адміністраціи дорôгъ громадскихъ: зваживши, що такожъ приписъ о податкахъ на дороги задля надзвычайного зужитя дае можнôсть вôдтягатись вôдъ тыхъ даткôвъ численнымъ предприемствамъ, котрû до удержаня дорôгъ цѣлкомъ не причиняють ся; зваживши, що заряды дороговû въ дотеперѣшнôмъ складѣ не вôдповѣдають належито своѣй задачи; зваживши, що змѣна повысшихъ приписôвъ наглячa, вносить ся: Выс. Соймъ зволить ухвалити: Постановы §§. 12, 13, 16, 19, 27 и 28 закона дорогового зъ 7 линця 1885 перестають обовязувати, а натомѣсть будуть въ иншій способъ скодифікованû. — Внесене се передано комісіи дороговôй.

По залагодженю порядку дневного вôдчитано ще слѣдуючû внесеня: внесене пос. Ем. Торосевича, жадаюче удѣленя Выдѣлови краєвому кредиту въ сумѣ 3.000 зр. на пôдпиране місій католицкихъ въ краю; внесене пос. Райского и товаришѣвъ жадаюче змѣны нѣмецкого языка выкладового въ II. ґімназіи у Львовѣ и въ ґімназіи въ Бродахъ на польскій. Въ першôй зъ тыхъ ґімназій мавъ бы бути заведеный польскій языкъ выкладовый у всѣхъ клясахъ зъ початкомъ року шкôльного по оголошеню дотычного закона, а въ другôй постепенно, що року по однôй клясѣ.

Пос. Окуневскій и товаришѣ домагали ся ухваленя резолюціѣ, взываючои правительство, щобы приступило въ найблизшôй будучности до заложеня на разѣ хочь бы лишь однои женьскои ґімназіѣ въ краю и при тôмъ взяло пôдъ розвагу, чи не далось бы переобразувати одну зъ истнуючихъ школъ выдѣловыхъ женьскихъ въ той способъ, щобы чотиры

---

35)

КУМА ЖУРБА.

повѣсть

Г. СУДЕРМАНА.

(Дальше).

Станувъ передъ ними и приглядавъ ся имъ обомъ. Рука, що держала револьверъ, дрожала ему сильно.

— Що-жь ты ты теперь зъ ними пôчнешь? — подумавъ собѣ. — У снѣ годѣжь ихъ забивати? Оба певно пянû, инакше були бы вже давно збудили ся. Найлѣпше буде дати имъ вôдъѣхати а на другій разъ вôдложити всю справу.

Вже хотѣвъ наново причепити посторонки до орчикôвъ, коли блискавицею перебѣгла ему черезъ голову думка, що прецѣ присягъ матери, що ихъ убе.

— Хибажь я не знавъ, що зъ мене боягузъ, якого свѣтъ не видѣвъ, — прийшло ему на думку — що нѣколи не найду въ собѣ досить вôдваги! До нѣчого я нездалый — навѣть до убійства!...

— Але теперь таки того докажу, що буде то буде! — воркнувъ самъ до себе, вôдступивъ ся о два кроки и вымѣривъ оруже просто въ груди Ульрика, але не вôдвѣвъ курка, бо въ глубинѣ душѣ лякавъ ся, щобы не зранивъ спячого.

— Цѣкаво, чи я выстрѣлю? — думавъ собѣ, стоячи черезъ хвилю въ тôй поставѣ. И почавъ увляти собѣ, шобы то стало ся, коли бы сповнивъ свое дѣло и коли-бъ они оба лежали теперь передъ нимъ мертвû.

— Або потôмъ самъ себе позбавивъ бы я житя и оставивъ батька и сестры на поталу нуждѣ, або й не убивъ бы себе, лише завтра пôшовъ бы самъ себе вôддати въ руки судôвъ, а тодѣ така сама нужда настала бы дома.

— Божевôльне то дѣло, то правда — такъ закôнчивъ свои думки — але я то дѣло таки зроблю...

И наразъ побачивъ зпôдъ футра Ульрика, котре розôкрыло ся троха на грудяхъ, блыскучій панциръ котиліоновыхъ ордерѣвъ, котрû звычайно панѣ при танци припинають выбранымъ танечникамъ.

— Отже вôдъ иншихъ приймають ордеры — подумавъ — а мои сестры тымчасомъ покинули на поталу розпуцѣ!

Въ нѣмъ закипѣло и почувъ, що таки вкôнци зможе выконати те, що задумавъ.

— Однакъ перше мушу имъ сказати правду въ очи — воркнувъ и схопивъ Ульрика, що сидѣвъ зъ его стороны, за плече та потрясъ нимъ такъ сильно, що тому голова перше похилилась назадъ, а вôдтакъ на груди.

Ульрикъ збудивъ ся сейчасъ, а коли побачивъ темну постать Павла передъ самымъ собою зъ револьверомъ въ руцѣ, почавъ голосно кричати та пищати. Тодѣ збудивъ ся и другій братъ и оба закрывали ся вытягнеными мовь до обороны руками.

— Що ты хочешь робити? — кричавъ оденъ.

— Не забивай насъ! — благавъ другій.

— Сховай револьверъ! змилосерди ся, змилосердись надъ нами! Май милосерде!

Зложили руки и були бы впали на колѣна, коли бы имъ въ тôмъ не перешкаджавъ великій фартухъ баранячій, причѣпленый до санокъ.

Павло дививъ ся на нихъ и зъ дива не мôгъ зôйти. Черезъ цѣле свое житє бачивъ ихъ все лише смѣлыми, трохи не зухвалыми и готовыми до борбы, а теперь у тôмъ своимъ переляку здавали ся они ему зовсѣмъ чужими, незнаными людьми. Въ души бажавъ вôнъ, щобы вытягли на него ножѣ, щобы бодай въ чеснôй борбѣ мôгъ ужити свого оружя. А потôмъ наразъ прийшло ему на думку: „Якъ бы ты ще хлопцемъ хочь разъ обôйшовъ ся бувъ зъ ними такъ якъ нинѣ, то не зазнавъ бы неодного клопоту, а передовсѣмъ сестры не мали бы гризоты.“

Тымчасомъ Ульрикъ старавъ ся схопити его за колѣна, а Фридрихъ кричавъ, ажь ему вôддыху не ставало:

— Змилосердись надъ нами... будь ласкавъ! змилосердись!

— Вы знаете дуже добре, чого я вôдъ васъ жадаю — вôдповѣвъ Павло, почувши теперь, що вже позбувъ ся всякихъ сумнѣвôвъ, и зъ холодною кровю пiшовъ до меты.

— Чого хочешь вôдъ насъ, скажи, чого хочешь? Зробимо все, чого жадаешь — кричавъ Ульрикъ. А Фридрихови, котрый старавъ ся

высшій клясы тои школы доповнити предметами низшои ґімназіѣ мужескои а до тыхъ клясъ додати 4 высшій клясы вôдповѣдаючій высшôй ґімназіи мужескôй.

Наконецъ ухвалено на внесенє комісіѣ буджетовои удѣлити 300 зр. на похоронъ Близиньского и на тôмъ закôнчено засѣданє.

Комісія адміністраційна ухвалила оногды перейти надъ проєктомъ Выдѣлу краєвого въ справѣ закона о поліціи огневôй для громадъ сѣльскихъ и обшарôвъ дворскихъ до порядку дневного. За то ухвалено поручити Соймови завôзвати правительство до заведеня примусовои асекураціѣ.

Переглядъ політичный.

Урядова ґазета вѣденьска оголосила законъ о пущеню въ курсъ новыхъ монетъ нікльовыхъ, 10 и 20 сотиковъ; стяганє дотеперѣшныхъ срѣбныхъ 10 и 20 крейцарôвъ буде вôдбувати ся поволи въ той способъ, що касы будуть ихъ приймати, але вже не выдавати. Позôстаючій въ курсѣ 10 и 20 кр. будуть мати все ще дотеперѣшну свою вартôсть.

Нѣмецка пара цѣсарска приѣхала вчера передъ полуднемъ до Люцерны, де єѣ середъ выстрѣлôвъ зъ пушокъ повитали президентъ швайцарскои републики Шенкъ, радники звязковй и величезнй масы народу. Пôдчасъ пира въ честь цѣсарскои пары пôднѣсъ президентъ тоастъ, въ котрôмъ сказавъ, що ся стрѣча єсть особливымъ скрѣпленємъ добрыхъ вôдносинъ межи Нѣмеччиною а швайцарскою републикою а нарôдъ швайцарскій глядить зъ радôстнымъ довѣремъ на цѣсаря, въ котрôмъ видить покровителя и защитника мира. Цѣсарь тоаставъ въ честь президента Швайцаріѣ и швайцарского народу и сконстатувавъ традиційну дружбу сусѣдску, котра и на будуче удержить ся та ще й скрѣпить ся. О 12 годинѣ въ полудне поѣхала пара цѣсарска въ дальшу дорогу до Карльсруге.

Кн. Фердинандъ болгарскій выславъ дуже сердечну депешу до болгарского екзарха Иосифа зъ подякою за его ґратуляцію, зложену єму въ день єго вѣнчаня.

Новинки.

Львôвъ дня 3 мая.

— **Львôвске товариство рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“** давало минувшои недѣлѣ въ сали Frohsinn-у аматорске представленє на фондъ будовы власного дому у Львовѣ. Грано мельодраму „Гнатъ Приблуда“, оперету, якъ звѣстно, на тлѣ народного житя буковиньскихъ Гуцулôвъ, написану Дан. Млакою въ пяти актахъ зъ музикою Ис. Воробкевича. Єсть се вже друге бôльше аматорске представленє, выведене передъ львôвскою публикою силами членôвъ симпатичного товариства „Зорѣ“, що розвиває ся що разъ красше зъ кождымъ рокомъ и въ кождôмъ напрямѣ: росте въ що разъ бôльшу силу, присвоює собѣ що разъ пильнѣйше руско-народну мову и переймає ся що разъ сильнѣйше патріотизмомъ. Доказомъ того було и се найновѣйше аматорске представленє, котре выпало зовсѣмъ добре. Саля представленя выповнила ся родинами рускихъ ремѣсникôвъ по самй, якъ то кажуть береги. Гра аматорôвъ представленя гарно свѣдчила о ихъ духовôй праци.

— **На вчерашнôмъ балю,** устроєнôмъ членами „Львôвского Бояна“ въ сали „Народного Дому“ гуляло звышь 50 паръ. Зъ провінціѣ мало було гостей, певно для того, що теперь робота въ поли, а може й вôдстрашила кого така шумна назва „баль“. Панове молодцѣ по черзѣ пôдпирали стѣны, бо дивнымъ дивомъ було ихъ далеко бôльше, якъ панночокъ, тай не мали зъ кимъ гуляти.

— **Ярмарки въ Сколѣмъ.** Въ мѣстечку Сколѣмъ въ повѣтѣ стрыйскôмъ, вôдбувають ся доси чотири ярмарки: на рускій новый рôкъ, въ середопостє пôсля руского календаря т. є. въ середу четвертого тыждня великого посту, въ понедѣлокъ на Зеленй нашй свята и на Покровы. Теперь же ц. к. Намѣстництво позволило, щобы ярмарокъ той, що бувъ на Новый рôкъ, вôдбувавъ ся день передъ тымъ, т. є. 12 сѣчня, а ярмарокъ, що бувъ въ понедѣлокъ Зеленыхъ святъ, теперь має вôдбувати ся у вôвторокъ по нашихъ Зеленыхъ святахъ, а крôмъ того будуть ще въ Сколѣмъ вôдбувати ся ярмарки новй, а то дня 13 лютого, 5 мая, 24 червня, 14 липня, 12 серпня, 18 вересня, 6 падолиста и 15 грудня, все пôсля нового календаря. Якъ бы на день торговый припадало свято або недѣля, то ярмарокъ буде заразъ въ будный день, що по тôмъ святѣ чи недѣли наступить.

— **Выбôръ доповняючій** одного члена рады повѣтовои зъ ґрупы громадъ сѣльскихъ въ Старôмъ мѣстѣ вôдбувъ ся дня 28 цвѣтня. На мѣсце помершого Ивана Дверницкого выбрано майже одноголосно п. Альберта Квавра, Нѣмця, властителя Смôльницѣ

— **Зъ околиць Перемышля** доносять, що тамъ въ осени наробили мыши великои шкоды въ пшеници и конюшинѣ. Яка сила мышей була въ тôй околици видно на пр. зъ того факту: На 50-морґовôмъ ланѣ въ Горохôвцяхъ, обсѣянôмъ пшеницею закоренила ся она вчасно и выросла въ траву до 13 центіметрôвъ высоку. На тôмъ ланѣ не лишило ся за три днѣ анѣ однои травки, бо мыши выѣли все. — Жита потерпѣли много вôдъ приморозкôвъ нôчныхъ и сухихъ вѣтрôвъ та нужденно выглядають. Рѣпаки майже всюды вымерзли и треба ихъ буде переорювати. Весняній засѣвы розпочали ся въ околици Перемышля 29 марта и вже майже кôнчать ся. Однако задля сильныхъ приморозкôвъ не зôйшли хоси и найвчаснѣйшій засѣвы. Садженє бараболь вже всюды розпочалось. Въ многихъ мѣсцяхъ померзли бараболѣ въ зимѣ и мусѣли ихъ продати до горалень по дуже низкихъ цѣнахъ. Длятого теперь єсть въ околици значный попытъ за бараболями до насѣня, платять за нихъ по 1·40 до 2 зр. за 100 клґ.

— **Самоубійства.** Station Станіславъ С., ученикъ-приватистъ у Львовѣ, терплячій вôдъ довшого часу на божевôльнôстъ, ранивъ ся недавно выстрѣломъ зъ револьвера, а потôмъ удавъ ся до готелю Жоржа. Нещастного вôдставлено до загального шпиталю, де сконстатовано, що рана не грозить житю. — Въ Байкôвцяхъ, тернопôльского повѣта, вôдобравъ собѣ житє молодый, бо 22 лѣтный паробокъ Иос. Вознякъ, удушившись ростронкомъ вôдъ шлиѣ.

— **Шѣсдесяти уродины хиньскои цѣсаревои** матери теперѣшного цѣсаря, будуть обходити ся незвычайно торжественно и розумѣє ся зовсѣмъ на иншій ладъ, якъ то у насъ того рода торжества обходять ся: всѣ улицѣ хиньскои столицѣ, мѣста Пекіну, котре — якъ кажуть — має два міліоны мешканцѣвъ а доокола котрого треба бы объѣхати майже вôсѣмь миль, мають бути выстелені червонымъ шовкомъ. На ту цѣль замовлено у всѣхъ цѣсарскихъ фабрикахъ въ провінціяхъ Нанкінъ, Сучавъ и Ганґ-чавъ міліонъ и двѣста тысячѣвъ поставôвъ червоного шовку а кождый поставъ має бути 40 стôпъ довгій и 3 стопы широкій. Тымъ шовкомъ має ся выстелити 64 кільометрôвъ або 9 миль улиць въ мѣстѣ. Можна собѣ представити, якъ то величаво буде выглядати а при тôмъ якій то буде великій контрастъ, коли зважить ся, що улицѣ въ Пекінѣ зовсѣмъ не суть такъ чисті, якъ хочь бы въ якôмъ меншôмъ мѣстѣ европейскôмъ. Єсть такожь звычай, що высокй мандарины (урядники) зъ провінціѣ присылають цѣсаревôй въ день єѣ уродинъ великй сумы грошей. Сего року заявила цѣсарева, що не буде приймати тыхъ дарункôвъ а призначає ихъ для бѣдныхъ людей, що потерпѣли дуже сего року вôдъ лютои зимы. Крôмъ того вызначила ще цѣсарева зъ своихъ приватныхъ фондôвъ по 48 тысячѣвъ зр. на ту цѣль для кождои провінціѣ.

Господарство, промыслъ и торговля

Робота въ пасѣцѣ въ маю.

Въ першихъ дняхъ мая повиненъ пасѣчникъ старанно оглянути пнѣ и переконати ся, чи й кôлько мають они ще меду, щобы на вы-

---

сховатись за братомъ, зовсѣмъ—здавало ся — мову вôдняло.

— Маєте додержати слова такъ, якъ я свого додержую — сказавъ Павло. — Волѣвъ бы я, щобы вы були на стôлько вôдважнй и боронили ся, тодѣ бодай покôнчили бы мы свои рахунки... Та може такъ и лѣпше... а теперь повтаряйте за мною то, що скажу: „Кленемо ся Богомъ и памятью матери нашои, що до трьохъ днѣвъ додержимо обѣцянки, данои твоимъ сестрамъ...“

Оба браты трясли ся и повтаряли за нимъ зъ тиха слова присяги. Вôдтакъ Павло сказавъ:

— А я клену ся вамъ Богомъ и памятью своєѣ матери, що васъ мовь собакъ застрѣлю, де васъ стрѣну и коли, если присяги вашои не додержите. А теперь можете ѣхати до дому.... Сидѣть! Я самъ заложу вамъ коня.... Сидѣть! — повторивъ, коли мимо того приказу хотѣли єму конче помагати.

Навѣть не рушили ся, такъ послушными зробили ся теперь. А коли вже заложивъ коня, сказали єму дуже привѣтно: „Добранôчь!“ и вôдъѣхали.

— Такъ то полагоджує ся такй справы! — воркнувъ, кинувъ револьверъ у снѣгъ, заложивъ навхрестъ руки и дививъ ся за вôдъѣзджаючими санками. Коли схочешь оперти ся на справедливости и почутю чести и хочешь згôднымъ способомъ все довести до ладу, то назвуть тебе боягузомъ и обôйдуть ся зъ тобою, якъ зъ собакою.... А ты иншихъ май за собакъ и такъ зъ ними обходи ся вôдъ самого початку, и не думай притôмъ, чи маєшь до того право чи нѣ, чи по твоимъ боцѣ правда, чи нѣ! Тодѣ назвуть тебе вôдважнымъ и все тобѣ поведе ся, все буде вдавати ся и станешь героємъ. Такъ то треба робити! такъ то полагоджує ся!...

И зжахнувъ ся, напала єго страшна вôдраза, безмежна ненависть до самого себе и до цѣлого свѣта. Самъ собѣ здававъ ся такъ пôдлымъ, такъ брудным, що здавало ся єму: нема вже нѣчого на земли, щобы єго могло обмыти зъ того бруду.

. . . .

На другій день передъ полуднемъ стоявъ за шопою въ снѣгу и споглядавъ въ сторону Геленєнталю, де похоронна громада выбирала ся въ сумну дорогу. Два разы ишовъ до стайнѣ сказати парôбкамъ, щобы запрягли до санокъ и оба разы застрягли єму слова въ горлѣ.

Теперь стоявъ зъ заложеными руками и бачивъ, якъ по бѣлôмъ, искристôмъ поли тягнула ся чорна крута лінія, котра менчала и менчала въ дали, вкôнци щезла за лѣсомъ, бо кладовище Геленєнталю лежало далеко при дорозѣ до мѣста.

— Якъ бы то було добре — думавъ собѣ — коли-бъ и єѣ поховано пôдъ трема ялицями тамъ у земли! лежала бы може при матери, що єѣ такъ за житя любила и....

Зжахнувъ ся, бо блыскавицею зъявивъ ся передъ єго душею образъ, якъ въ гарный, весняный вечѣръ все мôгъ бы тамъ стрѣчати ся зъ Гальшкою, бо она приходила бы на могилу своєѣ матери, такъ, якъ вôнъ на своєѣ.

— Але такъ лѣпше, якъ є! — шепнувъ — бо и дежь бы я набравъ стôлько вôдваги, щобы глянути ѣй въ очи? — я, що по ночахъ засѣдаю ся на публичныхъ дорогахъ, щобы для своихъ сестеръ-повѣй ловити мужѣвъ!

Наразъ прибѣгли близнята майже безъ вôддыху, трясли ся на цѣлôмъ тѣлѣ и не могли вымовити слова.

— Що вамъ, дѣти?

Гося поклала голову на єго плече, а Кася втягала нôздрями воздухъ, якъ дитина, що конче хоче здержати ся вôдъ плачу.

— Суть, приѣхали! — ледви вымовили, а потôмъ обѣ захлыпали.

— То добре — вôдповѣвъ Павло и поцѣлувавъ ихъ по черзѣ.

— До дому не прийдешь? — спытала Кася, скубаючи фартушокъ.

— Дежь вы ихъ оставили?

— Говорять саме теперь зъ батькомъ.

— Ага! ну, то вже на щось добре заносить ся. Идѣть же теперь до своєѣ комнаты.... я прийду небавомъ.

— Що то имъ стало ся? — шепнувъ, спозыраючи за ними, потôмъ ще разъ глянувъ въ сторону Геленєнталю и вôйшовъ до шопы, де стояла чорна Зоська. Погладивъ єѣ чорне тѣло рукою и промовивъ:

— Вже крайна пора тобѣ вôджити; треба намъ буде добре напрацювати ся, коли хочемо дати дѣвчатамъ вѣно.

падокъ слоты и холодного воздуха пчолы не гинули зъ голоду. Позаякъ червъ вже значно розвинувъ ся, то потреба меду и воды єсть велика а перерва въ пожитку черезъ кôлька днѣвъ могла бы легко ослабити пчолы а навѣть знищити. Длятого то повиненъ пасѣчникъ дбати о то, щобы на выпадокъ слоты покрѣпляти що дня слабшѝ пнѣ медомъ або цукромъ, розпущенымъ по половинѣ зъ водою. Въ пасѣцѣ треба такожь уставити посудину зъ водою. Мати въ уляхъ треба ще лишити, доки не настане певна вже теплота а пнѣ треба що дня старанно пôдмѣтати.

Въ маю треба такожь зрôвнати пнѣ що до силы. Робить ся то въ двоякій способъ: 1) переставляє ся слабшѝ пнѣ зъ сѣльнѣйшими, але лишь въ дняхъ обильного пожитку; 2) черезъ постепенне пôддаванє засклепленого черву.

Въ першôмъ случаю выбирає ся до того пору передъ полуднемъ, коли пчолы гурмою идуть за пожиткомъ. Въ землю застромлюєсь патичокъ и означує ся тымъ, де стояли очка обохъ пнѣвъ а вôдтакъ переставляє ся ихъ, сильнѣйшій на мѣсце слабшого, а слабшій на мѣсце сильнѣйшого. Коли такъ переставить ся пнѣ старанно, то нема чого побоювати ся, що пчолы зôтнуть матку, бо пчола призвычаєна до свого улия, впадає въ розгарѣ роботы до нового улия и не видить, що то настала якась змѣна. Дехто, переставивши улиѣ, замыкає матку въ клѣточцѣ и выпускає єѣ ажь на другій день; осторожнôсть та не завадить, єсть однакожь злишна, коли оставить ся очка оглядно въ давнôмъ мѣсци а пнѣ переставляє ся въ часѣ доброго пожитку. Для осторожности можна такожь день на передъ вложити на нôчь на дно улиѣвъ, що мають переставляти ся, якогось пахучого зѣла н. пр. мелісы або инныхъ пахощѣвъ, щобы пчолы одного и другого дня перейшли тымъ самымъ запахомъ. Черезъ переставленє дôстане слабый пень до нечисленного черву и молодыхъ робôтниць богато старыхъ робôтниць, вертаючихъ зъ поля, а пень сильный, богатый въ червъ и молодѝ пчолы, дôстане не богато старыхъ пчôлъ изъ слабшого улия и такъ вырôвнають ся оба безъ великои страты.

При вырôвнуваню пнѣвъ червомъ робить ся такъ: Выймає ся плястеръ, але лишь зъ крытымъ червомъ, що має вже выходити зъ комôрокъ, зъ якого небудь сильного пня, змѣтає ся старанно пчолы и ставить ся его вôдтакъ въ гнѣздѣ слабого пня. Тутъ однакожь вырôвнанє силъ вôдбуває ся поволи, позаякъ зъ початку не можна додавати бôльше якъ оденъ плястеръ що пять або сѣмъ днѣвъ; въ противнôмъ случаю слабый рôй не обсѣвъ бы черву, а той заумеръ бы и загнивъ. Ажь коли кôлька разôвъ додавало ся плястрôвъ, можна наконець безъ обавы вставляти кôлька плястрôвъ черву наразъ.

Въ сторонахъ богатыхъ вже зъ весны въ пожитокъ, надходить пôдъ конець мая ройка; треба отже мати раннѝ роѣ — а тѝ суть якъ звѣстно найлѣпшѝ, розумѣє ся, лишь тамъ, де вже зъ весны єсть добрый пожитокъ — треба пнѣ пôдгодовувати пильно сытнымъ медомъ, але не давати наразъ бôльше якъ пôвъ кватирки. Наколибъ зъ весны мавъ бути такъ великій пожитокъ, що пчолы заливали бы плястры медомъ, то треба ихъ заступати по части порожными або вытрясати ихъ щобы матцѣ не забракло порожныхъ комôрокъ до складаня черву. Хто хоче переносити пнѣ до иншихъ улиѣвъ повиненъ то теперь робити, доки нема ще богато черву. Новый, перенесеный пень треба такъ уставити, щобы очко стояло точно на мѣсци давного очка.

— Про францускій овесъ пише оденъ господарь изъ захôдной Галичины: Нема вôвса якъ францускій! Черезъ него маю зъ мого господарства о 12 морґахъ, теперь два разы тôлько зыску, що давнѣйше. Вôнъ удає ся на лихôмъ ґрунтѣ, сѣяти его треба майже о половину менше якъ нашого вôвса; на ґрунтѣ 6-ои клясы выростає до высоты метра и выдає зъ одного кôрця другои сѣйбы, т. є. на перегноиску, 15 кôрцѣвъ красного зерна, а 6 чвертокъ важить 100 кільо.

— Плуги до робленя рôвцѣвъ на сѣножатяхъ. Єсть легкій плугъ зъ кованои стали, ваги всего около 75 кільо, котрый має на передѣ два взадъ трохи поданѝ и въ рôвнôй лініи уставленѝ чересла, що рѣжуть въ земли боки рôвця, а лемѣшь за ними вôдрѣзує сподомъ землю простовисло до берегôвъ рôвця. Полиця плуга єсть такъ зроблена, що вôдкидає зъ правого боку вырѣзану землю на якихъ 12 центіметрôвъ вôдъ рôвця. Ровець, якій можна тымъ плугомъ зробити, єсть на 17 центіметрôвъ широкій, а 16 до 17 центіметрôвъ глубокій. Окремыхъ колѣсниць до того плуга не потреба, бо при помочи двохъ ланцухôвъ можна причепити его до кождыхъ колѣсниць. Рôвцѣ робить ся тымъ плугомъ на сѣножатяхъ найлѣпше по дощи, коли земля єсть вогка. У фабрикахъ машинъ господарскихъ звѣстный сей плугъ пôдъ назвою плуга Ебергардта.

— Олѣй зъ хрущѣвъ маєвыхъ. Въ рокахъ, коли появляє ся великими масами маєвый хрущъ, що єсть, якъ свѣстно, однымъ изъ найбôльшихъ шкôдниковъ въ господарствѣ, можна изъ него мати великій хосенъ, такъ, що збиранє его оплатить ся. Звычайно збирають маєвѝ хрущѣ та парять, а вôдтахъ годують ними дрôбъ и свинѣ. Але неразъ буває така маса хрущѣвъ, що навѣть и дрôбъ та свинѣ не хотять ихъ вже ѣсти, а тогды можна ихъ ужити до чого иншого. Маєвѝ хрущѣ бувають дуже товстѝ; зъ нихъ можна отже робити олѣй до всѣлякого ужитку, а робить ся вôнъ такъ: Коли вже назбирає ся богато хрущѣвъ и попарить ся ихъ кипяткомъ, наповняє ся ними великій горнець, прикрыває дротяннымъ ситомъ и перевернувши его горѣ дномъ, кладе ся на другій горнець або на глубоку миску, въ котрôй трохи воды, та всуває ся въ добре напалену пѣчь (н. пр. заразъ по выймленю хлѣба, коли въ нѣмъ ще трохи неретопить ся). Зъ хрущѣвъ зачинає заразъ капати олѣй; 30 лѣтрôвъ хрущѣвъ дають 4 літры чистого ясного олѣю, доброго до свѣченя, мащеня шкôры, возôвъ и т. д. Останокъ зъ хрущѣвъ можна ще ужити до годôвлѣ дробу и свиней або за матеріялъ дуже придатный на гнôй

Зъ чого маса на коробкахъ вôдъ т. зв. шведзкихъ сѣрничкôвъ, до котрои тре ся сѣрнички, щобы они запалили ся? Маса та складає ся зъ червоного або т. зв. безвидного (аморфного) фосфору, змѣшаного по рôвнôй части зъ антімономъ сѣрковымъ.

— Що робити, щобы переношена канґарнова одѣжь не свѣтила ся? Найлѣпше єсть розпустити 25 ґрамôвъ сальміяку и 25 ґрамôвъ соли въ 50 ґрамахъ воды, вмочити щôтку въ ту мѣшанину и кôлька разôвъ перечистити одѣжь. Але камґарнъ перестане свѣтити ся, скоро его вымити бензиною а вôдтакъ вытертымъ платкомъ. Лишь зъ бензиною треба осторожно обходити ся, не робити зъ нею близько огню або свѣтла, бо она дуже легко запалює ся и выбухає.

— **Станъ воздуха** за минувшѝ добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 2 мая до 12 год. въ полудне дня 3 с. м.: середна теплота була + 9·4° Ц., **найвысша** + 13·4° Ц. (вчера по полудни), **найнизша** + 6·0° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (768). Вѣтеръ буде полуднево-захôдный слабый, теплота пôднесе ся до + 10·0° Ц., небо буде легко захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 2 с. м.: пшениця 7·25 до 8·60; жито 6·25 до 6·50; ячмѣнь 5·— до 6·—; овесъ 5·75 до 6·—; рѣпакъ 11·— до 12·—; горохъ 6·20 до 9·—; вика 4·75 до 5·50; насѣнє льняне 11·50 до 12·—; бôбъ 9·50 до 11·—, бобикъ 5·75 до 7·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 60·— до 70·—; бѣла 65·— до 75·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 22·— до 24·—; анижъ 39·— до 41·—; кукурудза стара 5·— до 5·80; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до ·—·—; спірітусъ готовый 12·— до 13·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 3 мая. Радникъ правительства, професоръ Шпіцлєръ померъ.

Патрасъ 3 мая. Приѣхала тутъ болгарска пара княжа, була въ Коринтѣ, въ понедѣлокъ ѣздила до Дельфі и оглядала тамошну святиню та розкопы. Князь ходивъ на Парнасъ а нинѣ має наступити выѣздъ до Занте.

Парижь 3 мая. Дагомейскій король Беганцінъ постановивъ абдикуватм и выѣхати зъ Дагомею, скоро Францiя вызначить єму пенсію. Переговоры ведуть ся дальше.

Христіянія 3 мая. Именовано міністерство Штанґа; поодинокѝ теки ще не роздѣленѝ.

Карльсруге 3 мая. Приѣхала тутъ вчера вечеромъ нѣмецка пара цѣсарска; єѣ повитавъ великій князь зъ княгиною и множество народу зъ великимъ торжествомъ.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Крехевецкій.

Коли вôйшовъ до дому, почувъ крикливый голосъ батька:

— Цѣкава рѣчь, що дѣють — сказавъ собѣ, ставувъ и слухавъ.

— То дуракъ и партачь, и дуракомъ останесь, мои панове! То що я задумавъ на велику скалю, вôнъ выконує на свôй маленькій, крамарскій способъ. Менѣ трохи серце не пукло, коли я побачивъ, що вôнъ тамъ щось майструє коло машины, такъ, якъ бы то була сопѣлка зъ вербы. А до того цѣле господарство щоразъ бôльше зводить ся! О мои панове, вы бачите, що я нинѣ калѣка, бѣдный, на погубу засудженый калѣка, та колибъ я мавъ ще управу дому взяти въ свои руки, мои панове, то тысячѣ выдеръ бы я ще зъ тои землѣ, такъ, якъ Вандербільдъ, американинъ, котрого житепись написана въ тôмъ календари въ такій поучаючій способъ.

— Хибажь вы не можете зô свого фотелю мати головный надзôръ надъ интересами господарскими и вести ихъ по своѣй воли? — спытавъ Ульрикъ.

— Ой, мои панове, бачите сльозы мои! Проливаю я ихъ що дня надъ тымъ найневдячнѣйшимъ и найнегôднѣйшимъ зô всѣхъ дѣтей, якихъ коли носила та свята земля! Въ тôмъ календари описана исторія одного сына, котрый своимъ родичамъ, що вмирали зô спраги на пустыни, принѣсъ воды, выдертои у розбôйникôвъ — самъ трохи не згинувъ.... а вôнъ що робить? отъ, сиджу ту мовь прикутый и не годенъ вамъ навѣть подати чарки горѣвки кминôвки зъ имбиромъ, котру самъ такъ люблю....

— На будуче мы будемо вамъ єѣ привозити — обѣцювавъ Фридрихъ.

— Чомужь то мене не надѣливъ Богъ такими двома сынами, якъ вы, мои панове! И подумайте собѣ, нѣхто мене о нѣчо не спытає, що я хочу, чого менѣ треба, кухню передô мною замыкає; справдѣ дивно, що доси не померъ я ще зъ голоду. Ну, панове, впрочôмъ знаєте его самѝ вôдъ дитины — хиба вôнъ не бувъ все непривѣтнымъ и пôдступнымъ?

— То правда, все мавъ у своимъ характерѣ щось нагального — замѣтивъ Ульрикъ.

— А зъ пістолетами и шпіцрутами вѣчно мавъ щось до роботы — додавъ Фридрихъ.

— Передовсѣмъ тодѣ, коли можна було напасти кого пôдступно, десь зъ заду... Ха-ха-ха! то его знаменито малює, то справдѣ его способъ поступованя. Мои панове, „пôдступъ нѣколи не принѣсъ чоловѣкови щастя“ — такъ каже одна сентенція въ тôмъ календари, и если Богъ верне менѣ ще здоровлє, то побачите панове, якъ я вмѣю мстити ся. Впередъ помщу ся на тôмъ опришку и палѣю, що мене до такои нужды довѣвъ, а потôмъ и на моимъ пану сынѣ, котрый такъ пôдло обходить ся зô своимъ батькомъ. Не запишу єму нѣчого! Прожену на чотири вѣтры!... Не будежь то справедливо, мои панове, коли такъ зроблю?

— Алежь зовсѣмъ справедливо, зовсѣмъ! — посвѣдчили оба.

— Добрый день! — сказавъ Павло, входячи....

(Дальше буде.)

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.